

Raportarea ESG si durabilitatea unei companii românești în mediul de business

Durabilitatea în mediul de business

Dezvoltarea durabila susține reconcilierea între avansul economic și social, fara a compromite echilibrul natural al planetei.

Una dintre cele mai cunoscute definiții a dezvoltării durabile este cea data de catre Comisia Brundtland (anterior cunoscuta drept Comisia Mondiala pe teme de Mediu si Dezvoltare) în raportul sau din 1987 "Viitorul nostru comun", si anume: "Dezvoltarea durabila este dezvoltarea care urmarește satisfacerea nevoilor de azi fara a sacrifica abilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi".

Pornind de la aceasta definiție, durabilitatea unei companii în mediul de business se poate traduce prin strategia și acțiunile acesteia de a reduce impactul negativ asupra mediului și pe cel social negativ care rezulta din activitatea sa economica.

Criteriile ESG: ce sunt si de ce sunt importante pentru companii

Practicile de sustenabilitate ale unei companii sunt analizate în funcție de anumite criterii de mediu ("**Environment**"), sociale ("**Social**") și de governanța corporativa ("**Governance**") (așa numitele "**criterii ESG**").

Criteriul de mediu: se refera la impactul pe care îl au activitățile companiei asupra mediului înconjurator, respectiv la modul în care o companie trateaza încălzirea globala, consumul de energie, poluarea si eliminarea deșeurilor, protejarea resurselor naturale si a biodiversității, emisiile de gaze cu efect de sera, etc.

Criteriul social : privește relația companiei cu angajații, clienții, partenerii de afaceri, dar și comunitatea în care compania își desfășoara activitatea.

Criteriul de governanța corporativa: se refera la modalitatea în care se desfășoara conducerea companiei si daca se respecta principiile de etica în afaceri sau de conduita profesionala responsabila de catre persoanele cu rol de conducere.

Aderarea companiilor la criteriile ESG este foarte importanta deoarece, pe termen scurt si mediu, acest lucru înseamna cresterea abilitatii companiilor pentru atragerea de finantari sau scaderea costului finantarilor, îmbunătățirea reputației acestora sau pastrarea unei bune reputații, atragând astfel investitori și parteneri de afaceri responsabili, scaderea riscurilor operaționale si, implicit, a costurilor, iar pe termen lung, contribuie la creșterea sustenabilității companiilor.

Obligația de raportare ESG conform OMF 85/2024.

În România, cadrul legislativ principal privind obligația de raportare privind durabilitatea ("**raportarea ESG**") este reprezentat de Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 85/2024 pentru reglementarea aspectelor referitoare la raportarea privind durabilitatea („**OMF 85/2024**”) care a intrat în vigoare la începutul anului 2024 si transpune partial în legislația naționala Directiva (UE) 2022/2464 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de catre întreprinderi (așa-numita **Directiva CSRD** - Corporate Sustainability Reporting Directive).

În principal, OMF 85/2024 elimina, pe de o parte, începând din 2024, obligatia privind raportarea non-financiara si, pe de alta parte, pentru companiile care intra sub sfera sa de aplicare (respectiv companiile care respecta în prezent standardele contabile reglementate de Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1802/2014 ("**OMF 1802/2014**") precum si Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele Internationale de Raportare Financiara ("**OMF 2844/2016**") – "**companiile vizate**") introduce obligatia de a include în raportul administratorului o serie de informatii privind durabilitatea.

Astfel, companiile vizate urmeaza sa raporteze informațiile referitoare la sustenabilitate în mod etapizat, pentru exercițiile financiare care încep la urmatoarele date (sau, în cazul celor cu un exercițiu financiar diferit de cel calendaristic, care încep dupa urmatoarele date):

1. La / dupa data de 1 ianuarie 2024 (an fiscal 2024, raportare în 2025) pentru urmatoarele entități/companii:

- (i) entități de interes public conform OMF 1802/2014, care depășesc, la data bilanțului, criteriile pentru entități mari și mijlocii (astfel cum sunt prevazute la pct. 9 alin. (4) din reglementarile contabile aprobate prin OMF 1802/2014) și numarul mediu de 500 de salariați în cursul exercițiului financiar;
- (ii) entități de interes public conform OMF 2844/2016, care, la data bilanțului, depasesc criteriile pentru entități mari și mijlocii (astfel cum sunt prevazute la pct. 48³ alin. (1) pct. 2 din reglementarile contabile aprobate prin OMF 2844/2016), și numarul mediu de 500 de salariați în cursul exercițiului financiar;
- (iii) entitățile de interes public, care sunt societăți-mama ale unui grup mare (conform criteriilor prevazute de OMF 1802/2014, precum si de OMF 2844/2016, pentru considerarea unui grup mare), care depășesc, la data bilanțului, pe baza consolidata, numarul mediu de 500 de salariați în cursul exercitiului financiar.

Nota: Entitățile de interes public sunt definite astfel:

- *potrivit reglementarilor contabile aprobate prin OMF 1802/2014: societățile/companiile naționale, societățile cu capital integral sau majoritar de stat și regiile autonome; si*
- *potrivit OMF 2844/2016: societățile ale caror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piața reglementata si persoanele juridice prevazute de Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 666/2015 privind aplicarea Reglementarilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiara de catre unele entități cu capital de stat.*

2. La / dupa data de 1 ianuarie 2025 (an fiscal 2025, raportare în 2026) pentru urmatoarele entități/companii:

§ entitățile care depășesc criteriile pentru entități mari și mijlocii (astfel cum sunt prevazute la pct. 9 alin. (4) din

reglementarile contabile aprobate prin OMF 1802/2014, respectiv pct. 48³ alin. (1) pct. 2 din reglementarile contabile aprobate prin OMF 2844/2016), care nu sunt de interes public;

§ entitățile care sunt societăți-mama ale unui grup mare și nu sunt de interes public.

3. La / după data de 1 ianuarie 2026 (an fiscal 2026, raportare în 2027) pentru următoarele entități/companii:

§ societățile ale caror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată care nu depășesc criteriile de dimensiune prevăzute de pct. 48³ alin. (1) pct. 2 din reglementarile contabile aprobate prin OMF 2844/2016.

4. La / după data de 1 ianuarie 2028 (an fiscal 2028, raportare în 2029) pentru următoarele entități/companii:

§ sucursalele sau filialele cu sediul în România ale caror societăți-mama finale sunt reglementate de dreptul unei țări terțe, sub rezerva îndeplinirii anumitor criterii de dimensiune prevăzute de reglementările contabile aprobate prin OMF 1802/2014, respectiv prin OMF 2844/2016.

Alte prevederi importante ale OMF 85/2024:

§ *Formatul de raportare electronic unic (the European Single Electronic Format/ESEF):* Raportarea privind durabilitatea se va include în raportul administratorilor, într-o secțiune specifică, în conformitate cu formatul de raportare electronic prevăzut de art. 3 din Regulamentul delegat (UE) 2019/915.

§ *Conceptul de dubla materialitate:* Companiile vor trebui să includă în raportarea lor privind durabilitatea informații care să fie relevante atât din punctul de vedere al efectelor pe care le produce compania asupra sustenabilității, cât și al impactului sustenabilității asupra companiei (respectiv informații privind analiza de materialitate externă și materialitate internă).

§ *Auditul/Opinia de asigurare a raportării ESG:* Raportul privind sustenabilitatea va trebui publicat împreună cu opinia de asigurare emisă de una sau mai multe persoane ori firme autorizate să emită opinie cu privire la asigurarea raportării privind sustenabilitatea conform legislației aplicabile.

ESG due-diligence – cum pot avocații/consultanții ajuta companiile raportoare

Avocații/consultanții vor fi esențiali în ghidarea companiilor în înțelegerea principiilor și conceptelor ESG, sprijinindu-le în elaborarea unei strategii adecvate și eficiente, precum și în implementarea cu succes a acestor prevederi noi legate de durabilitate.

În cadrul unei analize de tip ESG due-diligence, se va analiza, într-o primă etapă, dacă o companie intră în sfera de aplicare a OMF 85/2024 și dacă are obligații de raportare privind durabilitatea (și dacă da, din ce moment).

În situația în care are obligații de raportare, compania raportoare (împreună cu avocații/consultanții sai) va trebui să analizeze și să stabilească în mod concret în ce constau demersurile aferente raportării ESG (redactarea politicilor de durabilitate și a formatului de raportare) și cum pot fi ele îndeplinite astfel încât să corespundă criteriilor ESG.

De asemenea, în ipoteza în care compania are deja anumite politici și/sau practici de sustenabilitate implementate la nivel de grup, ar fi de analizat în ce măsură acestea sunt în acord cu noile reglementări aplicabile în țara noastră, iar dacă nu sunt, care este riscul asociat și cum pot fi ele aliniate noilor cerințe.

Alte reglementări locale referitoare la obligația de raportare ESG

Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) și Banca Națională a României (BNR) au adoptat reglementări privind transpunerea în legislația națională a Directivei CSRD.

Astfel, Norma nr. 4/2024 a ASF definește cerințele de raportare pentru societățile de interes public mari și medii, impunându-le să includă în rapoarte informații detaliate privind aspectele ESG relevante pentru activitatea lor.

De asemenea, BNR a emis Ordinul nr. 1/2024 care stabilește cerințele de raportare pentru instituțiile de credit și societățile de asigurare.

Comisia Europeană a declanșat procedura de infringement împotriva României

Pe 26 septembrie 2024, Comisia Europeană a publicat faptul că a decis să deschidă proceduri de infringement împotriva a 17 state membre ale Uniunii Europene, printre care și România, în contextul în care aceste state nu au comunicat transpunerea integrală a Directivei CSRD în legislația națională. Termenul limită pentru transpunere a expirat la data de 6 iulie 2024. Prin urmare, Comisia Europeană transmite scrisori de notificare formală statelor membre în cauza care au acum două luni la dispoziție pentru a răspunde și a finaliza transpunerea. În absența unui răspuns satisfăcător, Comisia poate decide să emită un aviz motivat.

Concluzie: Implementarea Directivei CSRD tintește către un viitor mai sustenabil pentru România

Transpunerea (chiar și parțială) a Directivei CSRD în România reprezintă un pas important către un viitor mai sustenabil. OMF 85/2024, precum și noile reglementări ale ASF și BNR, oferă un prim cadru legal necesar pentru raportarea privind durabilitatea și promovează transparența și responsabilitatea corporativă.

Cu toate acestea, este esențial ca organizațiile din România să depășească provocările asociate cu implementarea reglementărilor privind dezvoltarea durabilă și, totodată, legiuitorul român să asigure o transpunere completă a prevederilor Directivei CSRD în România. Astfel, țara noastră poate contribui la construirea unui viitor mai bun pentru generațiile viitoare.